

Чырвоная Зьмена

№ 110 (1379) | СУБОТА, 16 мая 1931 г.

**ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ**
Орган ЦК і Менгаркому ЛКСМБ
Умовы падпіскі:
1 месяц : 30 кап.
3 месяцы : 90 :
6 месяцаў : 1 р. 80 :
1 год : 3 р. 60 :
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сэкрэтарыят—12-19.
АДРАС КАН'ЮРЫ:
Комсомольская 25, тэлеф. № 908.
ГОД ВЫДАВАННЯ XI.

Копія асобнага №—2 кап.

Адзіны 1-ы ўсебеларускі дзяткорускі зьлет

Учора, а-7-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні клуба пра-
асветы адзіны 1-ы ўсебеларускі дзяткорускі зьлет.
Пад гучныя воплескі абіраюцца рабочы і ганаровы прэзы-
дыум. У склад апошняга абіраюцца палітбюро К УсеКП(б),
сэкретар ЦК УсеЛКСМ т. Косараў, М. Горні, рэдактары газэт
„Правда“—т. Савельёў і „Комсомольской Правды“ т. Троіцкі.
Ад імя культпропа ЦК КП(б)Б зьлет вітае т. Курцік, ад
дзяткору Зах. вобласці т. Дзякоў.
Пасьля прывітаньняў з дзядамі аб задачах піонэроргані-
зацыі, выходзячы з рашэньня апошніх зьездаў комсомола
выступіў старшыня ЦБ ДКО тав. Гайдуківіч.

Першы Зьезд рэволюцыйнага авангарду працоўнае моладзі заходняй БЕЛАРУСІ

ДА ВЫІКАЎ ПЕРШАГА

У красавіку 1931 году адбыўся першы зьезд рэволюцыйнага авангарду працоўнае моладзі Заходняй Бе-
ларусі—комсамолу. Гэты зьезд у гісторыі рэволюцыйнага руху моладзі, у гісторыі барацьбы комсомолу мае вялізарнейшае значэньне.
Комсамол Заходняй Беларусі не пачынае сваё існаваньне з 1-га зьезду. Ён існуе і выдзі ўпартую барацьбу ўжо каля дзесятка год. Слаўныя баявыя традыцыі барацьбы за аслаб-
леньне Заходняй Беларусі ад фашыскай акупацыі Польшчы мае за сабой КСМ Заходняй Беларусі. На было такіх выступленьняў працоўных супроць соцыяльнага і нацыянальнага ўціску, дзе яны прымаў бы актыўнага ўдзелу комсамол, які ва ўмовах жорсткага тэрору вёў і выдзі ўпартую барацьбу за масы працоўнае моладзі.

Крызіз расьце— устой капіталізму хістаюцца

Зьезд праходзіў у выключна ад-
зых абставінах рэволюцыйнага раз-
віцця, калі хуткім тэмпам нараста-
юць прапашылі рэволюцыйнага кры-
зісу калі сударгі эканамічнага крызісу
збурваюць асновы капіталізму ў
Польшчы. Цяжкіясь глыбокага эканамічнага крызісу, цяжкіясь ваенна-
га рэваншу польскага імперыялізму і
абвостраннага тэрору, якую ясыуць
працоўныя Польшчы і Заходняй Бе-
ларусі, павялічваюцца яшчэ колёніальна-
акупанцыйнай палітыкай польскага
фашызму.

Асабліва зьверскай экспэатацыі,
эканамічнаму і палітычнаму ўціску
падпарадкавацца працоўнае моладзь
Заходняй Беларусі. Замаючая пра-
мысловасьць выдзіе вялікія масы
моладзі на вуліцу. У Беларусі, на-
прыклад, дзе раней працавала каля
400 чалавек моладзых тэкстыльчыкаў,
у сучасны момант яны ўсе беспрацоў-
ныя. З дзяржаўных прадпрыемстваў,
якія працуюць за ваенныя патрэбы і
з чыгунак—выдзіацца лярэйская і
беларуская моладзь. У Заходняй Бе-
ларусі больш паловы рабочай моладзі—
гэта беспрацоўныя. Гэя „шчасліўчы-
кі“ з моладзі, якія яшчэ сёньня маюць
работу, цягнуць паўгалоднае існавань-
не. Іх заробак пачы на 10-14 гадзінным
рабочым дні не перавышае 10 злотых
(2 р. 40к.) у тыдзень. Урадавы цэха-
вы закон ставіць у палажэньне няволь-
ікаў свайго гаспадарара працоўных
вучняў-падлеткаў. Працуючы першы
год бесплатна, другі за 40 грошаў
(8 кап.), трэці—за 70-80 грошаў, гэтая
частка рабочае моладзі пазбаўлена
ўсялякіх правоў быць у рэволюцый-
ных арганізацыях, прымушана навед-
ваць ваенныя заняткі і г. д. Сярод
васковай моладзі пануе страшэннае
беспрацоўе. Дзвё трыця сямейная
моладзі патрабуюць работы. Зямлі
яма,—каля 70 проц. яе ў абшарнікаў,
асабліва і кулакоў. Лесаліныя за-
воды спыніліся і толькі некаторы з
іх працуюць на ўрадавыя патрэбы.
Кахляныя, цэгельныя, лясныя распра-
цоўкі, дзе раней сялянская моладзь
часткова знаходзіла сабе работу, зачы-
ніліся, альбо прадпрыемствы больш
чым на палову скарацілі работу.

Шалёны тэрор і мі- літарызацыя мола- дзі

Акрамя гэтых матар'яльных цяж-
касьцяў, працоўная моладзь падпарад-
кавацца самым жорсткім рэпрэсіям.
Фашысты, соцыял і нацыянал-фашы-
сты ўсімі мэтадамі імкнучыся моладзь
у першую чаргу ідэалёгічна падпарад-
каваць капіталізму і абшарнікам, вы-
каваць яе ў духу шовінізму і нена-
вісьці да СССР і БССР. Уся гэтая
буржуазная зграя плісдчыкаў,
ППС'аўцаў, Астроўскіх, Луцкевічаў і
ўсёй нацыянал-фашыскай кампаніі
лобра рэзультат, што пашырыць Польш-
чу „ад мора да мора“, арганізаваць
паход на Менск і Кіеў магчыма толь-
кі рукамі і крываю працоўнага, а ў

ВІЛЬНІ. На тэрыторыі Заходняй Беларусі ў сярэдзіне красавіка 1931 г.
адбыўся першы зьезд КСМЗБ.

На зьезд зьехаліся 22 дэлегацы ад усіх мясцовых арганізацыяў.
Ва ўмовах глыбокага падполья, пры вялікім энтузіязме, бальшавіц-
кай адналітнасьці ўсяго зьезду, праводзіліся даклады, жывыя дыскусіі,
абгаварэньне задач КСМЗБ, выцякаючых з сучаснай міжнароднай сітуа-
цыі і сітуацыі ў Польшчы і Заходняй Беларусі.
На парадку дня стаялі пытаньні:
Справаздача ЦК КПП і ЦК КПЗБ;
Ліст Кім'у;
Справаздача ЦК КСМП;
Справаздача ЦК КСМЗБ;
Антымілітарэцкая праца і аб барацьбе з ваеннай інтэрвенцыяй су-
проць СССР;
Кіраўніцтва эканамічнымі баямі рабочае моладзі і профпраца КСМЗБ;
Удзел у кіраўніцтве нацыянал-вызваленчай барацьбою і праца на вёсцы;
Праца сярод дзяцей.
Арганізацыйныя пытаньні
Пасланы прывітаньні ЛКСМБ, Кім'у, ЦК КСМП і інш.
Абраны новы ЦК.

першую чаргу моладзі, з якое павінна
папаўняцца іх імперыялістычная армія.
Таму на моладзь ўсё мацней абруш-
ваюцца цяжкіясь непаспэльнага тэрору
і мілітарызацыі. Ва ўсіх вучэбных ус-
тановах уведзена абавязковае ваеннае
навучаньне. Рыхтуюцца адзіражале-
ны „Стралец“, які абавязкова ваен-
най падрыхтоўкай будзе ахопліваць
ую моладзь. Усёй гэтай фашыскай
палітыцы барацьбы за моладзь актыў-
ную дапамогу аказваюць беларускія
нацыянал-фашысты. Яны дапамагаюць
граміць нацыянальна вызвалены рух,
сотні і тысячы заганыя ў турмы, яны
свайм ўзломаным палікам на БССР
і нацыянальна-палітыку левіскай
парцыі ідэалёгічна падрыхтоўваюць
захап Савецкай Беларусі, яны дапа-
магаюць ураду выкаваць з сялян не-
паспэльны падаткі, праводзіць шар-
варкі і г. д. Актыўч—гэты пройхца
з быўшай Грамады—сучасны памочнік
Луцкевіч і дэфэнзавы, у сваёй бра-
шурцы „Чаму так сталася?“ усімі ме-
рамі імкнучыся пераканаць працоўныя
масы Заходняй Беларусі падначаліцца
рабаўнічай інтэрвенцыяніскай палі-
тыцы польскага фашызму. У Вілен-
скай беларускай гімназіі нацыянал-
фашысты Астроўскі арганізаваў гру-
пу з кулацкіх сынкаў, якія адкрыта
супрацоўнічаюць з дэфэнзавым. У іх
абавяз-к уваходзіць інфармаваць аб
„недадзейных“ элемэнтах, як з асы-
родзья вучняў, так і моладзі тых
вёсак, адкуль бяруцца гэтыя кулацкія
сыны. Гэтым мэтадам „выкрылі“
больш 20 чалавек рэволюцыйных вуч-
няў і моладзі, перадалі іх у рукі дэ-
фэнзавы.

На наступленьне буржуазіі і фашыз- му працоўныя ад- казваюць контр- наступленьнем

Але ня толькі наступае буржуазія і
фашызм. Рабочыя і сяляне, працоўная
моладзь на ўзрастаючы соцыяльны і
нацыянальны ўціск, на цяжкіясь
ваенных падрыхтовак адказваюць шы-
рокім разгортваньнем рэволюцыйнай
барацьбы. Цэлы рад фактаў вострых
выступленьняў працоўных і працоў-
нае моладзі супроць беспрацоўя, з-
іжэньня зарплат у горадзе, зямель-
нага галаду, падатковага ўціску, аб-
шарніцка-квотніцкай экспэатацыі ў
вёсцы гавораць аб тым, што масы
пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі
пераходзяць да прастага контр-
наступленьня супроць ўсёй сыстэмы
фашыскай дыктатуры. Фронт гэтай
барацьбы моладзі пашыраецца ва ўсіх
кутках Заходняй Беларусі. Вось не-
каторыя факты: рабочыя Пінскай за-
палкавай фабрыкі, дзе працуе 200 ча-
лапек моладзі, далі рашучы адпор
супроць павялічэньня рабочага дня.
Маляды будаўнікі і вучні аднаго з
тэхнікумаў у Вільні каля паўтара ме-
сяца ўпарта баставалі і дабіліся пера-
могі. У сакавіку 1931 году паўтары
тысячы батракоў і сялян Кобрыскага

раёну з вялікім удзелам моладзі дэ-
манстравалі супроць беспрацоўя, з-
ямельскага галаду і беднаці. У разра-
стаючыся рух супроць шарваркаў, па-
даткаў, абшарнікаў і кулакоў уця-
ваюцца ўсё большыя масы эксплёа-
ванай сялянскай моладзі. Працоўная
моладзь ўсё больш пазнае сутнасьць
і фашыскаю роллю соцыял-фашыс-
кіх арганізацый моладзі. У Вельску
распаўс ТУР (соцыял-фашыскае аргані-
зацыйнае моладзі), у Беларужы—
„Стралец“, у Вільні—50 чалавек ады-
лі ад „Пукунфта“ (журэйскай соцыял-
фашыскае арганізацыя моладзі), у
Баранавічах увесь „Пукунфт“ перай-
шоў у анты-фашыскай лятар. Засталіся
бяз значнага ўплыву ў масах бе-
ларускіх нацыянал-фашыскай ма-
ля-зэжныя арганізацыі „Гайсак“ і „Бу-
дучына“.

КСМ Заходняй Бе- ларусі расьце і мац- нее арганізацыйна і палітычна

Адначасова, як гэта адзначыў 1-шы
зьезд, расьце і мацнее як палітычна,
так і арганізацыйна, комсамол Заход-
няй Беларусі, які за апошні час аргані-
заваў і кіраваў шэрагам самастой-
ных выступленьняў працоўнае мола-
дзі. У Вільні комсомольская аргані-
зацыя ўзмоцнена разгортвае сваю
анты-мілітарэцкую дзейнасьць, аргані-
заваючы там дэпрызымаў, пра-
водзячы работу сярод солдат. У Бера-
ставічах, у адказ на палік на СССР
і БССР, КСМ арганізацыя ў 14 вёс-
ках правяла мітынгі пратэсту. Ня
гледзячы на жорсткі тэрор, прымаю-
чы форму грамадзянскае вайны, ком-
самол прыйшоў да зьезду арганіза-
цыйна ўзмоцненым, аднавіў рад су-
вязяў на вёсцы, стварыў у некаторых
мясцох новыя арганізацыі.

Разам з гэтым 1-шы зьезд апаніў
становішча комсамолу Заходняй Бе-
ларусі, к нездавальняючае, вынік пра-
робленай работы яшчэ нафта неда-
статковым. Ужо адзім той факт, што
ўвесь КСМЗБ ня мае больш дзесятка
вытворчых ячэек, што ў складзе га-
радзкіх арганізацый яшчэ далёка не-
дастаткова моладзі з карэннай нацыя-
нальнасьці, ясна гаворыць, наколькі
КСМ яшчэ далёк ад гучнага асноўнае
масы моладзі важнейшых прадпрыем-
стваў і маэнткаў, асабліва польскай
і беларускай яе часткі, наколькі ком-
самол у тэмпах свай работы яшчэ
адстае ад росту рэволюцыйнай бараць-
бы. Таму перамога гэтага адстава-
ня стайць ня толькі ў тэй-жа меры як і
раней, але з яшчэ большай вострыняю,
у сувязі з нарастаньнем тэндэнцыі
рэволюцыйнага крызісу.

У цэнтры ўвагі ра- боты КСМ ЗБ—ба- рацьба супроць ваеннай інтэрвен- цыі ў СССР

У цэнтры ўвагі работы КСМ ЗБ
зьезд паставіў задачу барацьбы з
падрыхтоўкай ваеннай інтэрвенцыі ў
СССР. Як практычную задачу ў гэтым
зьезд высунуў—стварэньне рэволю-
цыйнага саюзу навабранцаў і ліквіда-
цыю ўплыву „Стралеца“ у масах пра-
цоўнае моладзі. „Кожная ячэйка ор-
ганізуе групу навабранцаў“, „у кожнай
акрузе—рэволюцыйны саюз на-
вабранцаў“, „кожны комсомолец мае
сябра салдата“, „няма працоўнае мо-
ладзі, асабліва рабочай і батрацка-
бядняцкай у „Стралеца“,—вось лэзун-
гі баявога дзеяння комсамолу Заход-
няй Беларусі ў барацьбе за зрыў ін-
тэрвенцыі, дадзены 1-м зьездам.

Галоўным зьвязкам рэволюцыйнай
мобілізацыі працоўнае моладзі ў рас-
хістаньні фашыскай дыктатуры і
зрыву інтэрвенцыі—ёсьць барацьба
за штодзённую патрэбу працоўнае
моладзі, на аснове шырокага прыста-
саваньня тактыкі адзінага фронту

„Мы дапаможам абараняць Савецкі Саюз“

Вільня, 1931 г.
Дарагія таварышы!
Вам, вольным вучням і памочні-
кам будаўніцтва адзінае рабоча-ся-
лянскае дзяржавы, шлем мы, кон-
фэрэнцыя левых вучняў, рэпрэзэн-
туючых ўсіх рэволюцыйных вучняў
Вільні, наша рэволюцыйнае вінша-
ваньне. У выпіку ўзброенага паў-
станьня вашых бацькоў—рабочых і
сялян—вы маеце дармовую пратэ-
тарскую школу на роднай мове
дзіцяці. Рабоча-сялянская дзяржава
дае магчымасьць вучыцца ўсім ра-
боча-сялянскім дзецям.

У фашыскай Польшчы навука
даступна толькі багатым. Рабоча-
сялянскіх дзяцей і моладзь буржуа-

зьяніу. У Заходняй Беларусі гэта аз-
начае: барацьба за дапамогу беспра-
цоўнай моладзі гораду і вёскі, су-
проць зьніжэньня заробатнай платы,
супроць лэхавага закону, супроць
падаткаў і шарваркаў, супроць усіх
цяжкіх нацыянальна-вызваленчай ўціску.
Зьезд даў шырокую праграму кіраў-
ніцтва нацыянальна-вызваленчым ру-
хам моладзі. Галоўнае ў гэтым—раз-
гортваньне масавай барацьбы супроць
ўзломанай паліцыі, за сьвечную
школу на роднай мове, супроць раз-
грому нацыянальна-вызваленчага ру-
ху, за ўмасаваньне арганізацый на-
цыянальна-вызваленчай барацьбы, за
ўзмацненьне іх кіраўніцтва з боку
КСМ, супроць актыўных саюзнікаў
польскай акупацыі—беларускіх на-
цыянал-фашыстых і іх маладзёжных
агентаў.

Баявая задача на бягучы пэрыод— падваеньне радоў КСМ Заходняй Беларусі

Ва ўмовах нарастаньня тэндэнцыі
рэволюцыйнага крызісу, інтэрвенцыі,
якая хутка рыхтуецца і прымежнага
становішча комсамолу Заходняй Бе-
ларусі, пытаньне сілы, гуткасьці аргані-
зацыйнага КСМ, іх сувязі з масамі, хут-
чэйшай перамогі ў адставаўні КСМ
ад росту актыўнасьці мас мае асоба
актуальнае значэньне. Працоўная мо-
ладзь ня гледзячы на жорсткі тэрор,
дзе ў рады КСМ Кобрыскага, Глы-
боцкага і Ула а скае раённыя аргані-
зацыі толькі за пэрыод падрыхтоўкі
і правядзеньня рэальных канфэрэнцый
завербалі некалькі дзесяткаў новых
членаў. Зьезд паставіў іх баявую за-
дачу, падваеньне радоў комсамолу
Заходняй Беларусі, у першую чаргу
за лік стварэньня фабрычных і ба-
трацкіх ячэек.

Вынікі работы зьезду зьяўляюцца
вялізарным фактам росту бая-
зольнасьці комсамолу Заходняй Бе-
ларусі. У рашэньнях зьезду комсамол
атрымаў бальшавіцкую зброю ў ба-
рацьбе на два фронты, за далейшае
ідэалёгічнае і арганізацыйнае ўзмац-
неньне, у барацьбе за масы працоў-
нае моладзі і выкрыцьця соцыял і на-
цыянал-фашысты, зброю мобіліза-
цыйных пратэтару і сялян супроць
фашыскай акупацыі, за пірынуцьце
фашыскай дыктатуры ў Польшчы.

Н. Прайб.

вля стараюцца трымаць у цэнтры. У
школах фашызуюць і мілітарызуюць
вучняў, падрыхтоўваюць да крыва-
вай вайны супроць Савецкага Саюзу
Мы, рэволюцыйныя вучні ўсіх
школ, пачынаем арганізоўвацца на
барацьбу супроць фашызма і
мілітарызацыі школ ня спыняючыся
перад тэрорам фашыскай і соцыял
фашыскай кіраўніцтваў школ. Наша
барацьба ічыльна зьвязана з бараць-
бой рабочых і сялян за рабоча-ся-
лянскую дзяржаву!

Будзьце павіншаваны, вольныя
таварышы!
Мы дапаможам рабочым і сялянам
абараняць Савецкі Саюз!

Компартыя Гішпаніі заклікае арганіза- ваць саюз „чырвоных франтавікоў“

БЭРЛІН 4.—Як паведамляюць з
Мадрыда, комсамол Гішпаніі рашыў
выпуськаць у якасьці цэнтральнага
органу газэту „Чырвоная моладзь“.

абвешчае аб стварэньні гішпан-
скага саюзу „чырвоных франтавікоў“
* * *
ЛІБІДАН Паўстанскі вучні ў порту-
гальскай Гвінэі (Заходняя Афрыка)
прадгавяцае. Урадам накіравана
карная экспэдыцыя супроць паў-
станцаў.

ЖАЛЕЗНЫ АБРУЧ ТЭРОРУ У ПОЛЬШЧЫ ВЯДЗЕ ДА НОВЫХ РЭВОЛЮЦЫЙНЫХ ВЫБУХАУ

Рэвалюцыйны пролетарыят і сялянства пад кіраўніцтвам польскай кампартыі ідуць да непасрэдных боек за ўладу, у абарону СССР, супроць інтэрвенцыянісцкіх плянаў

САДАКЛАД СЭКРАТАРА ЦК КПП Т. ЛЕНСКАГА НА ХІ ПЛЕНУМЕ ВККІ*)

Польская буржуазія ў тушкі крызісу

Польшча, як адно з найбольш слабых эканамічных краін, у якой асабліва ярка выступае як усеагульнае пасляваеннае крызіс капіталізму, так і пераходны эканамічны крызіс, які развіваецца на яго грунце. Што-ж робіць фашысцкі ўрад для змякчэння крызісу? Яго агульная праграма ў гэтых адносінах зводзіцца да трох пунктаў: новыя замежныя пазыкі, захаванне актыўнасці, або, прынамсі, роўнавагі гандлёвага баянсу, зружэнне нажнік паміж цэнамі на прамысловы і сельска-гаспадарчыя прадукты.

Першы пункт—па думцы ўраду—

зьяўляецца рашучым. Аднак прыліч

замежных капіталаў адбываецца ў

вельмі абмежаваным разьмерам, ня

мажучы ўжо аб ліхварскіх умовах.

Наступленне капіталу і рэвалюцыйны ўздзім

Наступленне капіталу на працоўныя масы, замажуджанае па тактычных меркаваннях у перыяд соймавых выбараў, праводзіцца па апошняй месяцы шалёным тэмпам. Новая атака, накіраваная літаральна на ўсе галіны жыцця рабочае класы і эксплёатаванага сялянства мае фронтальны, масава-ж ахопны, мануўраны характар. Жабрацкія заробкі прамысловых рабочых, большасць якіх працуюць поўны тыдзень, фабрыкаты прабуюць зноў урэзаць на 10-40 проц. У дзяржаўных прадпрыемствах заробкі плаці ў канцы мінулага году зьявіліся на 10-15 проц. На цэлым рэзультат фабрык (у Лодзі, Бельску, Прыморскай вобласці) заробкі плаці ўжо зніжаны на 7-20 проц. У найгоршым становішчы знаходзяцца сельска-гаспадарчыя рабочыя, агульная лічба якіх разам з сезоннымі і ляснымі рабочымі дасягае 1.800 тыс. і якіх атрымліваюць у сярэднім па 2-3 злотых у дзень.

Зусім распачае становішча соцень тысяч беспрацоўных. З 370 тысяч зарэгістраваных беспрацоўных толькі 120 тысяч атрымліваюць дапамогу ў разьмеры 30 проц. ад зарплатны на працягу 17 тыдзень. Каля мільёна беспрацоўных прамысловых і сельска-гаспадарчых рабочых пазбаўлены ўсякай дапамогі.

Новае наступленне капіталу на рабочую клясу цесна звязана з пазбаўленнем яе легальных магчымасцей барацьбы.

Тэрор, які ўзмацняецца з дня ў дзень усё мацней б'е ня толькі на рэвалюцыйны авангард, але і на шырокіх масах пролетарыату і сялянства. Карныя экспедыцыі ўводзяцца ў сістэму і перакідаюцца на карэнную Польшчу, як паказваў ход соймавых выбараў. Сістэма "пацыфікацыі"—гэта новая рыса ў развіццё фашысцкага тэрору. Зьверскія здзекі і катаванні становяцца штодзённым зьявай.

У гэтых умовах рашучым элементарна-радикальным мас становіцца іх адпор атакам капіталу, іх узростаючая процістаяць фашысцкаму тэрору, якая паступова пераходзіць у рэвалюцыйны напор супроць усяго рэжыму фашысцкай дыктатуры.

Апошнія месяцы вызначаліся нарастаннем забастовак хвалі. Большасць забастовак адзначалася надзвычайнай упартасцю і вострасцю. Рад забастовак, які пачаўся з барацьбы супроць зьніжэння зарплат, выліўся ў дэманстрацыйны пратэст супроць арыштаў, у "крывавыя сутычкі з паліцыяй і нападзенне на фабрычную дырэкцыю і г. д.

Формы забастовак барацьбы вельмі рознастайныя, пачынаючы з італьянскай забастойкі да захвату фабрык і масавых штурмавых выступленняў рабочых, прычым адна форма пераходзіць у другую.

За апошнія месяцы партыя кіравала большасцю эканамічных забастовак, узмацніўшы свой уплыў сярод рабочых буйной прамысловасці.

Рух беспрацоўных узняўся на больш высокі ўзровень, зьяўляючыся першачарговым фактарам расхвістання фашысцкай дыктатуры. Значна ўзмацнілася ў ім кіруючая роля кампартыі.

На менш востра выступаюць симптомы рэвалюцыйнага ўздзіму ў вёсцы. Хаця ў ім да гэтага часу пераважаюць элементы стыхійнасці, аднак, і тут арганізацыйная роля кампартыі і яе масавых прывадных пасу павялічылася.

*) Падзеі ў каротчаным выглядзе.

Намаганні фашысцкага ўраду захаваць роўнавагу гандлёвага баянсу пры дапамозе крайняга пратэкцыянізму натыкаюцца на рэзкае падзенне вартасці экспарту і ўзрастаючую процідейнасць іншых капіталістычных краін.

Польская буржуазія апынулася ў тушкі. Надзвычай моцны аграрны крызіс, крайняя паўперызацыя сялянскіх мас, значнае адставанне ў канкурэнтнай барацьбе за рынкі збыту, недахват уласных капіталаў і слабы прыліч замежных капіталаў пры прамысловай марнараўнасці фашысцкага рэжыму—усе гэтыя фактары надзвычай звужаюць магчымасць аслаблення эканамічнага крызісу, хача не выключача частковых палепшэнняў кон'юктуры на паасобных вучастках гаспадарчага жыцця.

Найбольшую актыўнасць праяўляе сялянства бедната, ядучы за сабой зруйнаванне масы сярэдняства. Вельмі слаба рэагуюць на падзеі с.г. рабочыя, сярод якіх партыя яшчэ ня здолела знайсці сабе трывалую апару. Сельска-гаспадарчы пролетарыят на даным этапе вельмі адстае ад асноўных мас сялянства.

На агульных сходах сяляне пачынаюць адкрыта галасаваць супроць фашысцкага бюджэту. У студзені-лютым б. г. у раззе валасцёў Лукаўскага, Вышкоўскага, Цеханаўскага паветаў сяляне адмовіліся плаціць падаткі, выбраўшы антыпалатковы камітэты. У пачатку валасцёў карэннай Польшчы яны прагалі падатковы выканаўцаў. Рад падобных выступленняў меў месца ў Заходняй Беларусі. Па-бавому праходзяць антыфашысцкія мітінгі і зьезды сялян.

Фашысцкаму ўраду не ўдалося дадзіць хвалю нацыянальна-вызваленчага руху, якая паўгода назад вылілася ў прэстыж выступленняў на Заходняй Украіне. Значныя гэтыя выступленні, якія падрываюць польскую окупацию, заклучалася ў тым, што ў іх, упершыню за некалькі год, праявіліся элементы грамадзянскай вайны. Гэта быў адзін з буйнейшых удараў па польскім імперыялізме і яго антысавецкіх ваенных плянах, а таксама адзін з найбольш яркіх сімптомаў пасляваеннага тэндэнцыйнага рэвалюцыйнага крызісу ў Польшчы.

Аб глыбокім рэвалюцыйным зруху ў масах рабочае клясы і эксплёатаванага сялянства гаворыць паступовы адыход гэтых мас ад фашысцкіх, сацыял-фашысцкіх, народніцка-фашысцкіх. Ужо на соймавых выбарах выявілася амаль поўнае банкруцтва БЭС, адна з важнейшых трансмісій пісудчыны да рабочых мас. Цяпер гэты партыя, каштаваўшы Пісудскаму вялікіх затрат, развалілася.

Аднак, не далоў быстрымі тэмпамі ідзе разлажэнне сацыял-фашысцкіх і народніцка-фашысцкіх партый. Правадыры ППС, Бунду, Вызвалення абвешчваюць опозыцыйную фразу, каб затрымаць гэты працэс і аслабіць рост камунізму. Узнятая ім шуміла вакол Берася, умелае скрыстанне судовых процесаў і прысуды, якія атрымліваюць рабочыя-пэпэсаўцы, дэманстрацыйнае галасаванне ў сойме супроць бюджэту ствараюць у масах частковы рэцэпты ілюзіі аб барацьбе ППС супроць фашызму. І ўсё-ж рух мас руінуе перашкоды, якія ўносяцца сацыял-фашызмам.

Разгортванне барацьбы мас за вуліцу пачынае ўздзімаць на паасобныя зьвонкі арміі. Выпадкі парушэння салдатамі ваеннай дысцыпліны становяцца больш частымі. Салдацкая маса заражаецца агульным нездавальненнем і паступова пачынае рэагаваць на рэвалюцыйны падзеі.

Яквы агульныя вывады са зробленага намі аналізу зрухаў і наступоў у масах?

1) Ахоплены рэвалюцыйным уздымам, масы пролетарыату і сялянства ўсё больш расхвістаныя рамкі фашысцкага тэрору. Выступленні рабочых (асабліва беспрацоўных) набываюць масавы характар. Але асноўная маса яшчэ ня прышла ў рух, яшчэ ня вызвалілася ад хістанняў.

2) Адыход мас ад сацыял-фашызму (народніцка-фашызму, нацыянал-фашызму) адбываецца больш паскораным тэмпам, але яма яшчэ бурнага адліву мас ад гэтых партый, якія праяўляюць вялікую мануўрабельнасць. Ім яшчэ ўдаецца перахопі-

ваць частку масы (асабліва сялянскай), якая пакідае пісудчыну.

3) Рэвалюцыйны ўздзім сярод пролетарыату суадае з рухам эксплёатаванага сялянства. Аднак, усяка паліж ім яшчэ слабая.

4) Жалезны абруч тэрору і пагроза скарачэнняў стрымліваюць напор мас. Але той-жа самы тэрор пры ўзрастаючым голадзе і пры закрыцці так званых "дэмакратычных кляпану" бяспечнасці вядзе да "нечаканых" выбухаў, якія праяўляюць якіх мелі месца на Заходняй Украіне.

Новыя симптомы разлажэння ў фашысцкім лагэры

Эканамічны крызіс і рэвалюцыйны ўздзім паскарваюць унутранае разлажэнне фашызму.

Знешнім праяўленнем унутранай барацьбы ў фашысцкім лагэры стала перш за ўсё пытанне аб арышце і збойствах "опозыцыйных" дэпутатаў у Берасці. Масавы пратэст супроць Берасцкай буржуазнай інтэлігенцыі, а таксама шырокіх колаў дробнай буржуазіі бясспрэчна сведчыць аб узростаючым незадавальненні кіруючай вярэй, якая не магла перамагчы крызіс. Такіх вывады факт, які закрыццё ўрадам саюзу юрыст-х у Варшаве, выразна асвятляе далейшае звужэнне сацыяльнай базы пісудчыны.

Бязумоўна, пісудчына, разьвіваючы польскую разнавіднасць фашысцкай сістэмы, мае таксама на ўвазе італьянскі ўзор. Але яна добра сабе ўяўляе розніцу ўмоў, якія акрэсліваюць яе тактыку ў гэтай галіне. Асюль перш за ўсё захаванне парламентарна-дэмакратычных дэкарацый разам з соймавымі партыямі, пры незалежнасці фашысцкага рэжыму ад парламентарна-партыйных камбінацый.

Пісудчына разумее сутнасць опозыцыі, як грамадзтва ў адносінах да рэвалюцыйных настрояў мас, старання аддзяляючы соймавую опозыцыю сацыял-фашысцкіх правадыроў ад рабочай опозыцыі ў нізох ППС. У той час, як пэпэсаўскія рабочыя за ўдзел у дэманстрацыйных атрымліваюць катаржыя прысуды, іх правадыры, заклікаючы да спакою, даўжо ўжо гуляюць на волі пасля кароткатэрміновых турэмных курсаў у Берасці.

Концэнтрацыя ўлады не супадае з кансолідацыяй фашысцкага лагэру. Наадварот, у сувязі з эканамічным крызісам абвешчаны супярэчнасці групавых інтарэсаў буржуазіі і спрэчкі паміж яе палітычнымі групамі. Узмацнілася агульная разлажэнне ў лагэры фашызму. Аднак, працэс разлажэння фашызму не адбываецца прастайна, перапліваючыся з тэндэнцыяй да збліжэння, да ўнутранага кампрэмісу ўнутры фашысцкага лагэру ў імя адзінага нацыянальнага фронту. У аснове гэтай тэндэнцыі ляжаць узростаючая пагроза пролетарскай рэвалюцыі ў Польшчы і шалёная падрыхтоўка да вайны супроць СССР, у якой усе групы буржуазіі шукаюць выхад з крызісу.

Аднак, тэндэнцыя да антысавецкага збліжэння Польшчы з Нямеччынай ня можа знішчыць глыбокіх польска-нямецкіх супярэчнасцяў, што ідуць па лініі агульных супярэчнасцяў паміж пераможаным і пераможаным у сусветнай імперыялістычнай вайне і супярэчнасцяў усей вэрсальскай сістэмы.

Са зробленага намі аналізу развіцця эканамічнага крызісу і рэвалюцыйнага ўздзіму ў Польшчы вынікае, што тут нарастанне элементарна-радикальнага руху значна прасунулася наперад. Аднак, асноўныя прадпачыні гэтага крызісу ёсць у ступені яшчэ далёка невястачальнай для таго, каб гаварыць аб гаяўнасці рэвалюцыйнай сітуацыі. Перафразуючы вядомую формулу Леніна, мы можам сказаць, што нізкі ўсё больш ня хочунь, а вярэй усё менш могуць, хоць яшчэ і жывуць па-старому. Але гэты працэс не адбываецца яшчэ бурным тэмпам, тады як пытанне аб тэмпе зьяўляецца рашучым.

Не падлягае сумненню, што аб'ектыўныя ўмовы нарастання рэвалюцыйнага крызісу ў Польшчы больш спрыяючы, чым у большасці іншых капіталістычных краін: эканамічны крызіс глыбейшы, рэсурсы польскай буржуазіі слабейшыя, перапліценне "арыянага крызісу з прамысловым, асабліва вострае перапліценне пролетарскага руху—самае спрыяючае для пролетарскай рэвалюцыі.

Тым большае значэнне мае асноўны "суб'ектыўны фактар—кампартыя, які кіраўнік і арганізатар руху, які падводзіць масы да рэвалюцыйнага выхад з крызісу, да непасрэднай барацьбы за ўладу.

Як кампартыя спраўляецца са сваімі задачамі

Пасля У зьезду (верасень 1930 г.), які завяршыў кансолідацыю і акрэсліў тэхнічную лінію партыі, роля партыі ў кіраўніцтве рэвалюцыйным рухам павялічылася, яе актыўнасць павысілася, яе уплыў у масах узмацніўся.

Я хацеў-бы яшчэ падкрэсліць наступныя моманты аб ролі партыі ў развіццё рэвалюцыйнага ўздзіму.

1. Выбарчая кампанія, якая праходзіла ва ўмовах нябывалага тэрору, яшчэ больш звязала нашу партыю з масамі. За некалькі тыдняў да выбараў гэта кампанія набыла масавы характар. 40 тыс. подпісаў, сабраных пад сьпісамі антыфашысцкага блёку, зьяўляюцца буйным дасягненнем нашай партыі. Амаль ва ўсіх акругах былі паданы антыфашысцкія сьпісы. Пашырана каля 4 з пал. мян. экзэмпляраў розных выдаўняў (у тым ліку 2 млн. выдана акруговымі і мясцовымі камітэтамі). Створана каля 700 выбарчых камітэтаў (у тым ліку 200 сялянскіх камітэтаў у карэннай Польшчы). Апрача таго ў 4 акругах (Варшава—прыгарадна, Лодзь, Дамброўскі басейн) створана 775 троек.

2. Значныя разьмеры набыла арганізацыя эканамічных баёў, асабліва ў Верхняй Сілезіі і ў Лодзінскай тэкстыльнай акрузе.

3. Партыя мае сур'ёзныя поспехі ў руху беспрацоўных. Наш арганізацыйны ахоп гэтага руху пашыраўся: у пачатку мінулага году мелася ледзь ад 10 да 15 камітэтаў беспрацоўных, цяпер-жа, напярэдняй 25-га лютага, мы налічвалі 48 камітэтаў у 35 мясцох.

4. У сувязі з Берлінскім сялянскім кангрэсам, у часе якога створана 200 сялянскіх камітэтаў, была прадэманстраваная шырокая разгустачальная кампанія ў польскай вёсцы.

5. Партыя правяла шырокую кампанію супроць фашысцкага тэрору ў сувязі з лужыцкімі і лодзінскімі катаваннямі.

6. Работа ў арміі палепшылася як у адносінах метадаў, так і ў адносінах яе ўдзельнае вагі ў агульна-партыйнай дзейнасці. Наша агітацыя сярод салдат уздзяла з іх штодзённымі патрабамі. Аднак, тэм нашай вайсковай работы вельмі слабы ў параўнанні з патрабаваннямі ўсёй абстаноўкі.

7. У галіне нацыянальна-вызваленчага руху партыя ўзмацніла сваю работу ў Зах. Беларусі. Узмацнілася таксама работа сярод яўрэйскіх працоўных мас, дзе наша партыя займае першае месца. Аднак, КПП не аказалася на вышыні задач у адносінах да стыхійнага руху працоўных мас на Зах. Украіне. Партыя не патрапіла стаць на чале гэтага руху і падняць яго на вышэйшую ступень.

Агульная недахоп партыі заклучаюцца перш за ўсё ў тым, што, ня глядзячы на канкрэтызацыю эканамічных патрабаванняў, на большае і лепшае чым да гэтага часу прыставае тактыка адзінага фронту знізу, мы яшчэ не дабіліся рашучага пералому ў арганізацыі самастойнай забастовак барацьбы. Тое-ж самае адносіцца і да вёскі. Апрача таго мы яшчэ ня выкарачалі опортуністычных хі-

таньняў сярод некаторай часткі нага актыўна, асабліва ў Дамброўскай Лодзінскай акругах у адносінах сацыял-фашысцкіх. З другога боку сур'ёзнай перашкодай у пасляваенна-правадзеным та тым адзінага фронту зьяўляюцца сэкцанскія адносіны раздзё нашых нязавых арганізацый і пэпэсаўскіх рабочых. Сістэматычная барацьба супроць правых і левых сэкцанскіх праяўленняў опортунізму на практыцы—адна з неабходных умов заваявання большасці рабочае клясы і асноўных мас сялянства. У агульным актыўнасць партыі яшчэ не адпавядае паскоранаму тэмпу рэвалюцыйнага руху і яго павышаным патрабаванням.

Некаторае палепшэнне мы маем сярод членаўскага складу партыі і ў боце яе прывадных пасу да м. Пасля V-га зьезду (верасень 1930) колькасць членаў партыі ў карэннай Польшчы павялічылася. З іх каля 7 тыс. знаходзяцца ў турмах.

Ударныя задачы: пашырыць пратарскую базу партыі, павялічыць тэм да буйных фабрык, рашуча і соўваць актыўны знізу, асабліва жаво ў сувязі з ваеннай небяспэкай і воіц членскі склад партыі і арганізацыйна прыставаць яго да ваенна-абстаноўкі. У апошняй важнейшай ліне 11 студзенскага пленуму эра значны крок наперад.

Організацыйнае становішча каммолу пры некаторым палепшэнні застаецца вельмі слабым.

Вельмі слабое месца, ня глядзя на рад сур'ёзных дасягненняў, прстаюць арганізацыйнае становішча рэвалюцыйных прафсаюзаў.

Мы бачым, што характар нашай партыі і яе арганізацыйны ахват ўмовах фашысцкага рэжыму—маса-Але дыспропарты паміж гэтым алам і яго арганізацыйным замацаваннем вялікая.

У зьезд партыі, уся яе работная паслядоўная упартая барацьба якую мы правялі супроць правай групы Кастрычэў-Варскага, закончылі адрывам ад гэтай групы лепшых эмантаў, якія прызналі правільнай нію партыі і яе ЦК і абавязаліся на словах, а на справе змагацца ажыццяўленне гэтай лініі.

Уплыў прыхаваных банкрутаў у партыі—мізэрны. За ім ідуць толькі тыя эмантаўныя элементы, якія вышлі з выкінуты з партыі і вядуць цяпер рабчы супроць партыі, барацьбу, яе бязумоўна выкарыстоўваючы нашы ворагасты—сацыял-фашысцкі і фашысцкі.

Большавіцкая згуртаванасць партыі спрыяе ўзьяўленню яе бяздо-насці. Мы ўпэўнены, што наша партыя, ажыццяўляючы паставаны зьезд, перамагучы фашысцкі тэрор становячыся на чале і арганізуючы кожны масавы рух, выканае тыя казны абавязкі, якія ўскладаюць яе ўзрастаючы рэвалюцыйны ўдзел перапліваюцца рашуча баёў за ўлад і роля перадавога атраду ў абароне СССР супроць інтэрвенцыянісцкіх плянаў польскага і міжнароднага імперыялізму. (Апледысменты).

"Мы, ня спыняючыся перад крывавым фашысцкім тэрорам..."

Да ўсёй рабоча-сялянскай моладзі Саюзу ССР!

Вільня, 31 г. у 13-ю галавіну Кастрычнікавай рэвалюцыі, у 13-ю галавіну пролетарскай дыктатуры, мы, першая канфэрэнцыя Профлевіцы моладзі гораду Вільні—сэрца Заходняй Беларусі, прыгнечанай палітычна, сацыяльна і нацыянальна польскіх фашызмам, шлем вам, будаўніком сацыялізму, выканаўцам вялікай падгоды—наша палкае прывітаньне.

Мы, ня спыняючыся перад крывавым фашысцкім тэрорам, які нас сціскае кідзе ў турмы, удымаем і арганізуюем рабочую моладзь на аснове дэ штодзённых запатрабаванняў да барацьбы за яе ўсебаковае палітычнае, сацыяльнае і нацыянальнае вызваленне—да барацьбы за 6-цігадзінны рабочы дзень, за роўную плату, за роўную працу, за ўтрыманне беспрацоўных на вышнім зарплате, супроць фашыс-

кага цэхавага закону, які зьявляе рабочую моладзь, супроць фашысцкай дыктатуры і яе памочнікаў сацыял-фашысцкіх, за фабрычным, зямлю сялянам, за рабоча-сялянскі ўрад, за дыктатуру пролетарыату, за абарону сацыялістычнай бацькаўчыны рабочых уся сьвету СССР!

Вам, таварышы, пераможным пролетарам і сялянам-будаўніком сціскаю—шлем мы наша палкае прывітаньне.

Хай жыве краіна Кастрычнікавай рэвалюцыі!

Хай жыве рабоча-сялянская Чырвоная армія!

Хай жыве Сусветны Кастрычнік! Хай жыве аб'яднаная Савецкая Беларусь і Украіна!

Хай жыве Польская Сацыялістычная Рэспубліка!

НЯ ЗАУТРА, А СЕНЫЯ

За клясава-насычаны, марксысцка-ленінскі змест
мастацкай літаратуры

Абстрактныя клясавы барацьбы знаходзілі свой адбітак і ў літаратуры. На гэтым адказнай-шым участку клясавы вораг выступае на ўдубінаю, на ўрэзам а-за вугна, — тут няма забойстваў. Ён выступае ў ідэальнай зброі. Ён, скарыстоўвае супроць нас мастацтва, кнігу, романы, апавесці, вершы.

Закранаючы самыя блізкія праблемы пачынаючы, ён імкнецца іх апошліць, спавіць. Імкнецца праз мастацтва даведацца, што пролетарыят нічога не дасягнуў, што няма ніякага сацыялістычнага будаўніцтва. А калі што і паказвае новае, дык пад пунктам погляду высьменіць гэта новае, прадставіць яго ў ўроўдлівых формах, шэрым, тупым, няпрывабытым.

Клясавы вораг добра разумее, што рост сацыялістычнай эканомікі, рост пролетарскай культуры выбівае з пад яго ног глебу, вынішчае яго як клясу. Вось чаму ён, скарыстоўваючы ідэалістычную зброю — літаратуру, вядзе шалёную барацьбу за сваё існаванне, за кадры, асабліва за моладзь, за распаўсюджванне варожых нам ідэалогій.

Перад намі ляжыць зборнік Ю. Лявоннага „Комсамольскія вершы“ і рэцэнзія на яго Э. Галубка, зьмешчаная ў часопісе „Маладняк“ № 2: „Гэта сёння... а заўтра — у паход... за аўдаданне мастацкай культуры“.

Па-першае нас здзіўляе такая паставка пытаньня. Чаму гэта Э. Галубка і рэдакцыя „Маладняка“ якая зьмяшчае яго рэцэнзію без усялякіх агаворак, адкаладаць паход за аўдаданне мастацкай культуры на заўтра? Чаму моўчы абойдзецца ў крытыцы пытаньне аб клясавасці зместу, клясавай вартасці вершаў?

У зборніку „Комсамольскія вершы“ шукаеш свайго, сапраўднага, роднага, комсамольскага — таго, што „успявае справу сацыялізму і ўдарніцтва рашучымі посьпехамі, сугучнага дням нашых героічных барацьбы за сацыялізм“. Кожны комсамалец у праве на толькі шукаць, а і знайсці ў „Комсамольскіх вершах“ сваю работу, — перамогі ўсёй комсамольскай братвы — ударніцаў, брыгадзіраў, штурмавікоў. Аднак, — дарожныя будучы старанні. У гэтых званых „Комсамольскіх вершах“ Лявоннага, з беспрыцпынных, абыякавых вершаваных радкоў выглядзе мещаніна Лявонна зь сваімі індывідуальнымі, мяшчанскімі мотывамі: ён ня верыць — „таму, што казвалі ў сумотна плаваючым вясень“. (Плаваючая вясень — кастрычнік). У яго „дзень не галосіць і ў грудзях — залатая замоч“, ён стаіць замішлым слупом „адзінока на полі“, над ім — „праляцеў лёгкакрылы май“.

Назву зборніка („Комсамольскія вершы“) Лявонны скарыстаў для таго, каб дэзорыентаваць комсамол, увесці на яго опартыністычны паклёп. У прыватнасці работу комсамолу на сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі ён зводзіць толькі к таму, каб „узьяць, падвоіць ураджай“. А Э. Галубка яму акомпаніруе: „аўтар падае надхвненні верш „У паход“. Паўстае пытаньне што, можа

быць горшае за верш „У паход“, асабліва калі адкінуць тэхніку набору слоў:

... „Выйдем дружна
За Уралжай.
Ды атрадам,
подем, садам...
Хай ясецца з краю ў край!
Стромна, роўна
Бязмоўна —
Комсамол — за ураджай“. (Стр. 11).

Дзе-ж работа комсамолу на сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі — сучасная калектывізацыя і ліквідацыя на яе аснове кулацтва як клясы.

Э. Галубку відаць таксама няма да гэтага справы. Ён навукае Лявоннага, што „трава на Беларусі расквітае ў сакавіку“, што „факстрыты на стогнуць“, „яма гнілых Парыжаў“, а ёсць адін Парыж — і зусім абмянае галоўнае ў вершах Лявоннага: — бясклясавасць, дэмакратыя. Нават бязгалоўдзіць у вершы „На прымыў“, якую Лявонны выказвае словамі Петрыка, Галубок лічыць, надзвычайна рэвалюцыйнымі словамі.

Эх, Марыля, гэта сёння...
Ну, а заўтра —
У паход...
Рыхтавацца трэба зноў нам.
Каб спакойна жыў народ...“ (стр. 19).

Які „народ“, за які народ ідзе прымыўнік комсамалец, ці проста прымыўнік і ў які паход? Гэта, па меншай меры, — політычная бязгалоўдзіца, палітычнасьменнасць і нікому непатрэбны з мастацкага боку трафарэт.

Таго, што мы вырашаем грандыёзнейшыя задачы, што левінскі комсамол пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі сапраўды паказваў узоры героічнай аднасьці справе будаўніцтва сацыялізму — гэтага зусім ня бачыць і не адчувае Лявонны, не паказвае ў сваіх „комсамольскіх вершах“. Затое ён пра свае ружовыя аўляры бачыць, што робіцца на Марсе, што калісьці, тысячагоддзмі таму назад рабілася ў Эгіпце:

Там сеткі каналаў...
Такія ў Эгіпце.
Цэламі масьнілі равы,
Калі фараоны трымалі ў кіпках
Разьлівы, салдат і сады...“ (стр. 39)

Бедным, абяздоленым рабам Марса — ён прапануе свае паслугі і дапамогу:

„Калі мяне возьмуць —
Я першы паеду,
Скрозь цемру, між’ямін і гор“.

Чытаючы гэтыя радкі, уяўляеш сабе малюнькі адпраўнік мобілізаваных комсамольцаў у Донбас на ліквідацыю вугальнага прырыву, на лесазагатоўні ў Сахалін. Уяўляеш самаадданую, упартую работу комсамолу па ліквідацыі прырыву. Уяўляеш яе „мобілізаваным“ Лявонным па іх прыкладу едзе на Марс. Але зусім нечаканана — аглушчаючы барскі пісь:

З кур’ерскім вагонам
У востры к суседу,
Які за мільёны вёрст“

Падумаеш! Вот дык гатоўнасьць паехаць за мільёны вёрст. Уявеце сабе — мільцы „скрозь цемру, між’ямін і гор кур’ерскі, а на ім накітаваны „бравата салдата Швейка“ едзе ў „цыліндры фантазія“ на Марс Лявонны расказаць, як ён на канфэрэнцыі Бязбожнікаў „у пемру адкрыўшы дзверы“, а „лібонічаў з дэваі — Марыйн“.

... „Вы, калі ласка,
Дэва — Марыя,
Зьзяе адтуль, —
Ня верым!“

Слухайце, вы, там, —
„Нябесная“ зграя, —
Ратушку ўсёроўна няма:
Кіньце ману —
яна зьнікне, расце, —
кіньце абрыдлы туман

(стр. 37)

Лявонны разадравае і ў вершы — „я ня шмат чаго хачу“ развесіў юны мещаніна.

„Я хачу ня згубы,
Толькі крыху радасці,
Ды каб тая, любая,
Да пары ня здрадзіла-бі“

Цікава, хто гэта „ня шмат чаго хачу“. Калі сам Лявонны, ці такіх яе, дык няма патрэбы аб гэтым пісаць у „комсамольскіх вершах“. Комсамалец, прасякнуты левінскай ідэяй, жыве вожную хвіліну, кожную секундз справы Леніна. Комсамолу не да суму, ды і наогул ён ніколі „ня схіліў галаву перад цяжкасьцямі, ён, падобна буравесніку, у бурках клясавай барацьбы адчувае сябе ў сваёй стыхіі“. Ленінскі комсамол — не Лявонны. Гэта ў Лявонных „жыве юнацкі ўдзім на злёнай гаці“.

Нарэшце, Лявонны дадумаўся зрабіць наказ нават БелАПП’у, у якім гэты націпінкертнаўскі „мечтательный юноша“ вызначае шляхі пісьменьніца:

„А шляхі вядуць поэтаў
Цераз глыбі,
бор
і злыя кручы!“

Дзіўна, — чаму гэта і з якіх часоў шлях пролетарскага поэты вядзе праз „глыбі, бор і злыя кручы“, а не з рабочаю клясай, на з партыяй? Ды і пашто такі „тяжеловесный“ набор слоў, нават у тым выпадку, калі Лявонны жадае даць вразумець цяжкасьць літаратурнай работы.

Для пролетарскага, комсамольскага поэты няма ніякіх шляхоў, акрамя адзінага шляху, на якім ідзе яго кляса, яго партыя ў бойку за канчатковую перамогу сацыялізму.

Нельга прымыць этыкеткаю ўсялякае рытэ, тае як нельга было дазволіць выдаць „вэнігрот“ і мяшчанскія мемуары Лявоннага і назваць іх „Комсамольскімі вершамі“. Праўда, у нас зусім яшчэ мала літаратуры юнацкай комсамольскай, але да якога-ж часу Белдзяржвыдавецтва будзе рабіць папайваньне яе політычна шкёднай, нікчэмнай літаратуры.

Пролетарская юнацкая, комсамольская літаратура павінна адлюстроўваць сапраўдны стан барацьбы комсамольскае моладзі з клясавым ворагам, героізму нашых бульняў, справы вялікіх бальшавіцкіх перамог пролетарыату ў сацыялістычным будаўніцтве.

Ня ніццё абыякава, не мяшчанская гісторыка перад цяжкасьцямі, ня вібрацыя індывідуальных мяшчанскіх пачуцьцяў павінны запойніць змест пролетарскай літаратуры, а творчая, самаадданая дзейнасьць пролетарыату, тая дзейнасьць мільёнаў, якая штурмуе 5-годку ў 4 гады, якая насыпяхова вырашае задачы 3-га, рашаючага году 5-годкі, якая арганізоўвае псыхіку, выходзіць новага чалавека.

С. Анісаў

На пашыраным пленуме БелАППу

На вачэрнім паседжаньні 4-га мая з дакладам аб творчых пытаньнях выступіў тав. Бондэ.

Пленум даведаў Белдзяжтэатр, дзе глядзеў паставоўку БДТ2 „Бачагары“.

Учора на ранішнім паседжаньні пленум заслухаў працяг дакладу тав. Бондэ і даклад тав. Аляхновіча аб беларускай пролетарскай поэзіі.

АБВІНАВАЦАУ І СУДЗЬДЗЯУ ШЭШКО НА ЛАВУ ПАДСУДНЫХ

Шэшка Мікола — адзін з перадавікоў новай савецкай вёскі, сын сярэдняка, комсамалец, колгаснік колгасу „Комунар“, Пасецкага сельсавету, Старадароскага раёну.

Яго добра ведае „Колгаснік Беларусі“ і „Чырвоная Зьмена“. Як непрымырмага змагага.

Па дзесятках допісаў сельгора Шэшкі прыняты адпаведныя меры: выяўлены кулакі, самагоншчыні, прыцягнуты да адказнасьці хуліганьні, вычышчаны з радыё партыі агенты кулакоў.

Шэшка Мікола — гэта малады ініцыятыўны хлопец, які вразіў дэвуіг партыі аб бальшавіцкай самакрытыцы і пры дапамозе пара стаў змагацца за здаровы савецкі апарат, за калгасы.

Будучы вучнем Старадароскай сямігодкі, ён арганізаваў юнкораўскі гурток, быў членам школьнай рэдакцыі насьценгазеты ў вёсцы Гасціна Пасека па яго ініцыятыве былі арганізаваны насьценныя газэты.

Як актыўнага комсамольца, Шэшку Міколу вылучылі летась загадчыкам Пасецкай крэмы.

І вось аднойчы прыехалі ў вёску Пасека інструктары Старадароскага раёну — Марозаў і Бахта. Маючы даўным даўно злосьць на Шэшку які выкрываў іх „работу“ (Бахта быў сэкратаром Пасецкага сельсавету і пра яго ня раз пісаў сельгор Шэшка) „інструктары“ пачалі шукаць прычыны, каб надарваць работу коопэратара, скомпрометаваць яго. Доўга думалі і нарэшце вырашылі: папрасіць у Шэшкі цукерак і яец.

— Дай нам дзесятка яец, — папрасіў Бахта.

— Я ня маю права даваць, — адказаў Шэшка, — бо яны трэба накіроўваць у раён.

Гэта абурыла раённае „начальства“ — інструктароў.

— Як гэта ты маю алмаўлаеш, на якіх падставах? Хіба ты ня ведаеш, што ўсім камандзіраваным можна адпуськаць тавары? — Шэшка Мікола маўчаў, а пасля прытомніўшы, што і старшыня Старадароскага раёну вусна казаў: у пачасных выпадках можна камандзіраваным адпуськаць яны, толькі трэба рабіць 10—15 проц. надбаўкі на іх, — даў дзесятка яец „інструктарам“, узяўшы з іх 65 кап., зрабіўшы 10 проц. надбаўкі.

Пасля „інструктары“ папрасілі яшчэ цукерак.

— Цукерак шмат няма. Грам сто магу адпусьціць.

— Давай, — адказалі і Бахта і Марозаў.

Шэшка адважыў шэсьць цукерак і аддаў іх „інструктарам“. Прав паўгадзіны яны зноў прышлі і ўжо па-сур’ёзнаму пачалі „інструктаваць“.

— Ага, ты значыць павышаеш цэны на тавары. За яны ўзяў 5 кап. больш і за цукеркі столькі-ж. Паціпішы гэты пратакол.

Шэшка Мікола прачытаў пратакол. У ім было ўсё, што толькі можна прыпісаць коопэратару, каб абвінаваціць яго. Пры настойлівым патрабаваньні „інструктароў“ Шэшка Мікола з сваімі тлумачэньнямі падпісаў пратакол.

Складзены акт быў перададзены ў праўленьне Старадароскага раёну. Адтрымаўшы „факт“ абвінавачваньня коопэратара Шэшкі, праўленьне рашыла перадаць справу для ўсеабаковага расьсьледваньня ў крымінальны вышук. Міліцыя занялася „высьвятленьнем“:

колькі лішніх капеек узяў Шэшка за дзесятка яец і за шэсьць цукерак. Дапрасілі „пацярпеўшы“ Марозава і Бахту і „злачынца“ Шэшку. Хтосьці пры расьсьледваньні гатаў справы скажаў, што Шэшка Мікола носіць боты, якія былі вызначаны ў праміявалі.

ны мясны фонд. Факт аднаў сапраўднасьці: боты насіў Шэшка. Яго дапрасілі на якіх падставах іх надзеў:

— Боты ўзяў мне дазволіў праўленьне раёну, ён жа і загадаў дадзенага адрэсу т. Касцюк. Дапрасілі і Касцюковіча, пацвердзіў, што такі дазвол ён праўды даў.

— Хлопец быў босы, а была сень, і я дазволіў яму ўзяць боты Міліцыя, устанавіўшы ўсе „чыстоты“ коопэратара Шэшку справу перадала ў Старадароскі суд.

Здавалася, што нарсуд павінен, захоўваючы рэвалюцыйную законнасьць, пакладе аднак гэтай агіднайшай справе маскаванага прасьледваньня юра вылучэцца — коопэратара Шэшку.

Але ня гледзячы на ўсю яснасьць справы, на тое што за Шэшкам колаў ніякіх фактычна злоўжываньня ня было, што за тры месяцы працы ў коопэратыўна ня было ні расстраў, ні без падарчасці, на што ёсць аведныя акты рэвізіі пасецкай крэмы, — Старадароскі нарсуд, страшы клясавая чупдэ, і ня маючы падстаў да абвінавачаньня Шэшкі, усё-ж такі асудзіў. За „перабор“ 5 капеек зр Шэшку клясавы-варожым эле там і прысудзілі на 9 месяцаў мусовай работы. „Але, прыма пад увагу малады ўзрост і перасудзінасьць“ (з паставы на на), т. Шэшку прымусовая разамемена 3 гадамі ўмоўна і на тара гадзі забаронена займаць сады ў коопэратыўных арганізмах.

Як жа рэагавалі на ўсю агідную справу райком і тэй і райком комсамолу прынялі яны якія-небудзь меры абароны актыўнага юнкора вчэнка коопэратара Шэшкі? Райком комсамолу, ведаючы аб тым, што Шэшку Міколу аддаў пад не пацікавіўся за што будучы кзёц сэкратара комсамольскай крэмы, актыўнага юнкора „Чырв. Зьмены“, тав. Шэшку Міколу.

Я знаў, што Шэшка аддаў пад суд, пра гэта мяне павідамі па телефону агент мінімальнага вышуку, які ськазаў пра Шэшку быць ціннабуйная справа (III), — так ськаз сэкратар райкому комсамолу опартуністы Маз.

Бюро райкому комсамолу „грунтуючыся“ на падеўна Шэшкі Міколу, выключыла яго радыёу комсамолу, дало адвпасылкі на курсы рэдакцыі шматтыражэж, на якіх быў выкаваны т. Шэшка Мікола, як асьны сельгор.

Мы патрабуем: бевадзіадна і цаціпуць да судовай адвадзны прасьсьледваньняў Шэшко Мікола ЛКСМБ павінен прыняць рэчны меры ў адносінах сэкратару райкому ЛКСМБ — Мазе і члена ЛКСМБ — Дубана, які, будучы ў ра-Дароскім раёне і Пасецкім прымаў ўдзел у выключэньні Шэшко Міколу з комсамолу, непавінуўшыся сутнасьцю ўсёй справы.

Прокуратура рэспублікі павіна рэагаваць на агіднейшую супрамаскаванага прасьсьледваньня юра Шэшко і адманіць гане прыгавор Стара-Дароскага нарсуду.

Я. Лагоўска

Старыя-дарогі

Ад рэдакцыі:

Мы атрымалі тэлеграму, у я Стара-Дароскі райком паведаў, што бюро райкому змяніла сранейшую паставу і пакінула Шэшко ў КСМ, абвясціўшы суровую вымову. Лічым, што Шэшко незаслужана атрымаў і гэ комсамольскае спагнаваньне. Адказы рэдактар МІХ. ПЛАТА

Менскі Гарадзкі камітэт ЛКСМБ паведамляе, што 16 мая, а 7-й гадз. увеч. у залі паседжаньняў Менгаркому КП(б)Б (3-ці паверх) — АБДУДЗЕЦЦА —

НАРАДА САКРАТАРОЎ КАЛЕКТЫВАЎ І ЯЧ. ЛКСМБ з наступным парадкам дня:

1. Аб росьне ЛКСМБ.
2. Аб перавыбарчай кампаніі [бюро яч. КСМ.
3. Аб стовішчы выкананьня фінплану.
4. Рознае.

Увага: Комсамольскія дні ў гэты дзень адмяняюцца МЕНГАРКОМ ЛКСМБ